SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan **15 gld.**, za pol leta **8 gld.**, za četrt leta **4 gld.**, za en mesec **1 gld. 40 kr.**
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto **12 gld.**, za pol leta **6 gld.**, za četrt leta **3 gld.**, za en mesec **1 gld.** V Ljubljani na dom pošiljan veljá **1 gld. 20 kr.** več na leto. Posamezne številke veljajo **7 kr.**
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljà tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 208. V Ljubljani, v sredo 14. septembra 1887. **Letnik XV.**

Shod nemških katolikov v Treviru.

(Dalje.)

Pa tudi država ima važne in svete dolžnosti. Socijalnih ran ne ozdravimo, ako le oviramo izgrede socijalnih demokratov, temveč je treba tudi pospeševati blagor delavcev. Poiskati prava sredstva in pota, to je težka in prva naloga. Zavarovati se morajo delavci, vdove in sirote, da pošten delavec v starosti in onemoglosti ne bo jedel grenkega kruha milosrčnosti in se moral zanašati le na pomoč svojih otrok. Zavarovanje delavcev ima sploh namen: delavcu zagotoviti prihodnost. To je prava krščanska misel: kjer ne zadostuje moč posameznega, tam mora pomagati skupna družba.

V prvi vrsti je potrebno, da delavca varujejo postave. Delavec ne smé biti navezan na take pogoje, ki so proti njegovemu zdravju, nravnosti, življenju in sreči. Dolžnost je „pravne države“, da varuje delavca. V mnogem oziru je Nemčija zaostala za drugimi državami. V Angliji je določeno deseturno, v Švici in Avstriji jednajsturno, v Franciji dvanajsturno delo, v Nemčiji pa delo ni omejeno na določene ure. V Švici in Avstriji se ne pripuščajo v tovarne otroci pred štirinajstim letom, v Nemčiji je nad 18.000 otrok v tovarnah.

O vprašanji nedeljskega počitka se je v 19 sejah posvetovala posebna komisija. Že lansko leto meseca aprila so nam obljubili poročilo, in še sedaj je nismo dobili. Kaj porečejo naši delavci? Hočejo li naši delavci nedeljski počitek? — Ti vprašanji sta odločilni za kneza Bismarcka. Državni zbor je potrdil predloge gledé ženskega in otroškega dela. Vprašanje pa je, kaj bodo storile zvezne vlade?

Kdor hoče braniti prestol, varovati mora altar in domače ognjišče. Ta dva sta trdna nasipa, ob kterih se razbijajo valovi socijalne demokracije. Kako pa je mogoče pravo in srečno družinsko življenje, če delavec ne praznuje nedelje? Kako je mogoče redno družinsko življenje, če mora že otrok v tovarno? Cvetoča industrija na stroške družinskega življenja je ovenel cvet. Tudi industrija se mora ozirati na nravne pogoje. Pred prazniki in nedeljami morajo delavke končati delo ob 6. uri, po noči in ob nedeljah delavke ne smejo delati, šolski otroci naj se ne jemljó v tovarne, zakonske ženske smejo delati k večjemu po deset ur na dan, delavci morajo biti kolikor mogoče ločeni v tovarnah — to so pogoji, ktere zahtevamo.

Tovarnarji so nevoljni, če kdo trdi: dobiček od dela ima le kapital. In če kdo nasvetuje, naj se varuje delavcem družinsko življenje, napovedujejo takoj propad industriji, lakoto in revščino. Da, previdnost je potrebna, in računati moramo s praktičnimi razmerami. Naloga socijalne politike je ta, da kolikor mogoče združuje idejalne zahteve krščanstva z rejalnimi razmerami življenja.

V vseh kulturnih državah je zavarovanje delavcev na dnevnem redu. Delavec čuti, da je več, kakor le kolo v stroji; zato pa mu moramo priboriti človeške pravice. Oprostiti se morajo beli sužnji. Delavski otroci dobé naj svojo mladost, matere svoje ognjišče, delavec primeren odpočitek. Ako delavec spozná, da družba in država za-nj skrbita, da spoštujejo njegovo družinsko življenje, da višji krogi sami čislajo poštenje in nravnost, potem bo delavec dobil novo zaupanje.

Mnogo je treba popraviti; dvanajsta ura se nam bliža. Z dobro voljo moremo še mnogo doseči. Ne rešita nas ne napredek industrije, ne sila orožja — pridobiti si moramo srca. Vsi krogi morajo delati za skupen namen; vsak po svojih močéh, vsak v svojem delokrogu. Poneha naj boj med verami in strankami; vsi delajmo za blagor človeštva v prepričanji, da se borimo za svetinje krščanske omike, za prestol, altar in domače ognjišče.

(Dalje prih.)

Einspielerjeva slavnost.

(Dalje.)

125. Topusko. Monsignor Einspieler, zlatomašnik, hrabri boritelj za pravo: „Živio!“ Kako rad bi se vdeležil slavnosti moža, kterega navdušeni govor pri Janežičevi svečanosti mi je še vedno v spominu, pa zadržuje me kozmopolitičen revmatizem v Toplicah.

Kasielič, star vojak.

126. Trebnje. Pozdravljen zlati Hrabroslav. — Vsa sreča Ti in blagoslov!

Duhovni dekanije Trebanjske.

127. Trnovo. Zasluge Tvoje za cerkev in narod so neizmerne, zato Ti Bog tisočero povrni! Slava!

Škrjanec in Strnad, duhovna.

128. Trnovo. Hvaležni narod Vam kliče gromovito: „Slava“ vzornemu duhovniku, zmagovitemu časnikarju, nevstrašenemu prvoboritelju! Večni Vam spomin!

Vesel, Bilc.

129. Trst. V imenu delavskega podpornega društva kličem koroškemu Dobrili, očetu koroških bratov srdačni: na mnogaja leta!

Mandič.

130. Trst. Nevstrašenemu starosti koroških Slovencev še mnoga leta želi

Slovanska čitalnica.

131. Trst. Einspielerju, očetu koroških Slovencev, diki slovenskega naroda kliče: Mnogaja leta.

Tržaški Sokol.

132. Tržič. Gospódu zlatomašniku:

Čez sinje skalnate goré
Pozdravljamo Te vsi veseli.
Kar Tvoje si želí srce,
Vladar vsevedni Ti dodeli.
Oj sveti dolgo nam zvestó
Ti slave zvezda krasna,
Da nam zasije na nebó
Že skor bodočnost jasna.

Tržiški Slovenci.

LISTEK.

Nekoliko misli z Lurdskega potovanja.

(Konec.)

Predragi, premili prijatelj!

Toda vse, kar se je v našem veku čudežnega godilo in se še godi, ni še senca v primeri s čudeži, ki nam jih omenja komaj osemindvajsetletna zgodovina Lurdska. Tù še le je hotel Bog materijalističnemu stoletju očividno pokazati svojo moč, in neverstvo pred vsem svetom osramotiti. In sicer se je moralo to zgoditi na Francoskem, v zibeli modernega bogatajstva, v deželi, v kteri so se porodili vsi Bogu in krščanstvu sovražni zistemi, v deželi, ki je Evropi dala najbolj glasovitega kristotajca, Renana. Renan in čudež! Čujmo, kako piše ta modrijan v svojem „Življenji Kristusovem“ o čeznaravnem, o čudeži. „Ni nič čeznaravnega“ — to je njegova nezmotljiva sodba! Dokaz! V to, pravi g. Renan, da se ne bo nikdar spuščal. Pač pa zavrača katoličane, ki se mu ne hoté slepo podvreči, tako-le: „Katoličani, ki so oropani luči prave kritike, so zabite glave, ter hoté tudi ostati; ž njimi se prepirati, bilo bi prazno slamo mlatiti; bilo bi to, kakor da bi kdo hotel divjake prepričati o abotnosti njih malikov.“ In o čudežih? „Noben čudež ni še do sedaj zgodovinsko dokazan.“ Zakaj ne? Ker je iz naravoslovnih razlogov nemogoč — tako uči, tako ponavlja Renan. Da bi se moglo sploh spoznati, ali so čudeži mogoči, morala bi se po zahtevi g. Renana sestaviti komisija. Pred to bi moral čudodelec pod pogoji, stavljenimi od komisije, več mrtvih obuditi v življenje. Po tem še le bi se znalo verovati, da bivajo čeznaravne moči! A potem, vpraša se, bi li Renan in njegovi drugovi verovali? Kmalu bomo videli.

Na Francoskem toraj moral se je bíti odločilen boj. Ta se je vnel povodom Lurdske prikazni. Kakor znano, prikazal se je tù izpod zemlje nov studenec. Koj od začetka je njegova voda učinjala razna ozdravljenja. Neverniki so se kar preplašili, zarotili so se proti Lurdskemu čudežu, in sicer najpred s tem, da so ga molčé prezirali; še črhnili niso v svojih glasilih o čudovitih Lurdskih dogodkih.

Ko se je pa jela govorica o čudežih dalje in dalje širiti, so tudi oni morali spregovoriti. Prijeli so za mogočno orožje, namreč orožje znanstva, in sicer naravoslovnega. Trdili so, da so vsa ozdravljenja naraven učinek tiste studenčne vode; ta da je mineralna in kot taka ima v sebi več naravnozdravilnih prvin; to je tem lažje verjeti, ker je vsa Lurdska okolica polna mineralnih virov, kamor zahaja visoka gospôda s celega sveta poleti se zdravit. Ta razlaga je močno ugajala. Da, našli so celó slovečega kemika, da jim je toliko priljubljeno teorijo znanstveno vtemeljil. Ta je bil neki L . . . . di Trie, ki je res po natančnem kemičnem raziskavanji dokazal, da omenjena voda ima v sebi raznih zdravilnih elementov. Namesto svetišča Materi Božji naj bi se toraj raje sezidale kopeli za goste.

Toda žal, da je tačas živel na Francoskem še drug kemik. Ime mu je bilo Filhol, profesor kemije na vseučilišči v Tolozi; ta sloví med prvimi naravoslovci in kemiki našega stoletja. Sklenilo se je toraj temu možu naročiti, naj še enkrat preišče Lurdsko vodo in konečno izreče sodbo. Lahko si misli vsakdo, kako so vsi s strahom pričakovali izid te preiskave, ker veljavnišega sodišča v tem vprašanji ni bilo. V kratkem odgovoril je Filhol; di Trie je bil obsojen, osramočen, voda je bila spoznana kot čisto navadna studenčnica, ktero vsakdo lahko pije, kakor vsaktero drugo; ozdravljenja pa, ki so se po nji vršila, priznana so bila kot učinki viših močij, ali vsaj kot

133. Vipava.

Srčne pozdrave
Sprejmi z Vipave
Cerkve in Drave
Ljubljeni sin!

Silvester.

134. Vipava. Preslavnemu Einspielerju, svetli zvezdi in diki Slovenije, rešitelju Slovencev v Korotanu iz mrtvega spanja, požrtovalnemu in nevpogljivemu značaju zakliče: Hvala Vam in Slava!

Čitalnica Vipavska.

135. Višnja gora. Čestitamo zlatomašniku in odlikovancu!

Županija Št. Viška pri Zatičini.

136. Vojnik. V Vojniškem farovžu zbrana družba svetovnjakov in duhovnikov čestita Vam k srečno dovršenemu petdesetemu letu duhovske službe! Ad multos annos!

Voh.

137. Vojnik. Slovencev koroških prvoboritelju domoljubna zahvala, večna slava!

Gregorec, državni poslanec.

138. Vojnik. Bog ohrani še mnoga leta očeta koroških Slovencev! To želi iz dna srca

Mihael Vošnjak, štajarski deželni in državni poslanec.

139. Vransko. Blagemu, nevtrudnemu zlatomašniku, velmožu Slovenstva kličem iz globine srca: Živio!

Ivan Gabrišek, okrajni tajnik.

140. Vrhnika. Slava neumornemu buditelju in starosti koroških Slovencev! Živel on in njegovi zbrani čestilci!

Čitalnica na Vrhniki.

141. Zagreb. Današnjemu svečaru Andreji Einspieleru, junačkomu zatočniku koruških Slovenca, velezaslužnomu narodnomu pisne, vzor-svečeniku čestita i želi, da ga Bog dugo još poživi na slavo slovenskega roda i diku cerkve

Uredničtvo „Obzora“.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. septembra.

Notranje dežele.

Vse različne vesti, kedaj da bo sklican ***državni zbor***, so neosnovane, kajti v tem oziru ni še ničesa določenega.

Več deželnih zastopov prosilo je vlado, naj izdá ***postave***, da se prepreči preveliko ***pijančevanje***. Vsled tega ukazalo je ministerstvo deželnim oblastnijam, da preskrbijo podatke o dotičnih obrtih in splošnih razmerah, na podlagi kojih bi se mogla ta zadeva razpravljati.

Naučni minister odbil je prošnjo mesta Kromeriža na Moravskem, da bi se otvoril peti razred tamošnjega slovanskega gimnazija na občinske stroške, ter je navel kot razlog sledeče: „Dvojiti je, ali bodo mogle materijelne razmere mesta Kromeriža prenašati tako breme.“ Temu odgovarja „Mor. Orlice“: Zahvaljujemo se naučnemu ministru za veliko skrb in pazljivost nasproti našim finančnim razmeram. Opozoriti pa ga moramo le na to, da se takrat, ko smo sklenili sezidati novo vojašnico, ki bi zadostovala najnovejšim zahtevam in potrebam, ni nikakor brigal za naše žepe. Ako je bilo Taaffejevo ministerstvo zadovoljno s tem, da zgradimo vojašnico, priznalo je ob enem, da niso naše denarne razmere tolikanj slabe, da bi si kak minister belil glavo radi njih. Ničevni so toraj nagibi pl. Gautscha in postopanje njegovo ni nič druzega, ko sovraštvo Slovanom.

Dunajska „Sonn- und Montags-Ztg.“ trdi, da so Mannlicherjeve ***puške-repetirke*** po izpovedi največjih strokovnjakov najslabše izmed vseh v Evropi znanih zistemov. List izraža nekako nado, da bo vojni minister preskrbel avstrijski vojni boljše orožje vzlic okoliščini, da so pogodbe že sklenjene z dotičnimi tovarnami. Od njegovega znanega rodoljubja pričakuje, da se bo ravnal po načelu: Bolje priznati pregreho, kakor še dalje ostati v njej.

Vnanje države.

Novo ustanovljeni nemški konzulat v ***Srbiji*** s sedežem v Niši otvorili bodo dné 24. septembra. — „Pol. Corr.“ preklicuje vest, da je finančni minister ukazal samoprodajni družbi, naj razpustí vse uradnike tujih narodnosti. Le s strankami občujoči uradniki biti morajo Srbi.

Notranje razmere ***bolgarske*** so vedno bolj zamotane. „Jour. des Débs.“ javlja, da so načelnika Batenberžanove stranke, Radoslavova, zaprli na povelje Stambulova. Ako je to res — druge vesti poročajo nasprotno — potem je med ono stranko, na ktero edino se more Koburžan opirati, anarhija v najlepšem cvetu. Ako pa ta novica tudi ni resnična, potem je pa vsaj toliko gotovo, ker „J. d. D.“ naslanja se pri tej svoji vesti brž ko ne na žalostne obstoječe okoliščine, da se bodete kmalu pričeli očitno ravsati Koburžanova in Batenberžanova stranka. — Dopisnik necega francoskega lista, imenom Fillion, razgovarjal se je z nekdanjim načelnikom Batenberžanovega ministerstva, pri kteri priložnosti je izrazil Karavelov svoje mnenje, da vzlic preklicanemu obsednemu stanju ne bo polne prostosti na Bolgarskem za pisavo in govor. „Sedanja vlada“, rekel je med drugim, „računi z gotovostjo, da bo zmagala pri volitvah, jaz pa poznam bolje od kneza našo deželo ter vem, da bo vshodna Rumelija volila zgolj nasprotne može. Enak izid imele bodo volitve v druzih krajih, celó v Sofiji. Srditost in strankarska razburjenost je tolika, da bo gotovo tekla kri.“ Na vprašanje, kako sodi o Koburžanu, odgovoril je: „Princa Koburškega smatrati moramo edino le načelnikom one stranke, ktera ga je izvolila. Nikakor pa ni tudi načelnik celega naroda.“ — Bolgarska vlada hoče eksarha msgr. Jožefa odstaviti, kar se jej seveda ne bo posrečilo zaradi tega, ker eksarh ni samo cerkveni načelnik v Bolgariji živečim, marveč tudi vsem izvan kneževine bivajočim Bolgarom. Tudi ne more Bolgarija razveljaviti sultanovega berata, kteri je imenoval msgr. Jožefa eksarhom. Vzrok temu postopanju Sofijske vlade je ta, ker eksarh ni primoral metropolita Klementa, da bi pripoznal opravičenost vladnih zahtev. Klement deluje namreč z vsemi močmi za Rusijo na Bolgarskem, eksarh pa se je odločno izjavil, da se ne bo nikdar vtikal v politične zadeve. —

Iz Petrograda poroča se „Pol. Corr.“: ***Rusko*** naučno ministerstvo otežilo je zeló vstop v višje učilnice; narod je zaradi tega zeló razburjen. V prihodnje ne bodo mogli otroci revnih starišev obiskovati gimnazija, kajti šolnina je zdatno povišana. Šolska uprava opravičuje to svoje postopanje s tem, da postanejo revni dijaki, ako ne končajo svojih študij ter tako ne dosežejo boljše službe, večinoma socijalisti in anarhisti. Tudi gledé vseučilišč izšle so stroge naredbe. Več sto vseučiliščnikom v Petrogradu prepovedali so nadaljevanje študij na tem zavodu, ker niso v Petrogradskem šolskem okraji rojeni. Posestniki hiš, v kterih bivajo dijaki, najemniki stanovanj in vratarji onih hiš paziti morajo strogo na to, kaj počenjajo dijaki.

O ***francoskem*** poskusnem oboroženji piše „Preuss. Kreuzztg.“: „Naglašati moramo še enkrat, da se je vzlic malim zaprekam vršila dopolnitev vojnega oddelka točno in gladko, ter nam je kot svarilo pokazala, da je francoski narod s zanimanjem in radostno zasledoval oboroženje. Ne smemo dremati, ampak čuvajmo skrbno: to je ono, kar se je morala Nemčija učiti iz poskusnega oboroženja v sosedni državi.“ — Iz Londona objavlja „Soir“ dopis, po kterem se je vojvoda Aumale o Franciji tako-le izrazil: „Mogoče je, da bo mladi naraščaj kedaj videl sina grofa Pariškega na francoskem prestolu, verjetno pa ni. Bonapartejev rod pa je zgubil vso bodočnost. Skoraj gotovo je, da bo Francija obdržala svoje republikanske naprave vzlic vsem menjavam raznih vlad, da celó mnogoštevilne ustavne revizije. Večina francoskih kmetov se ne briga za politiko, in ako se jim ne krajšajo srenjske prostosti, pečajo se prav malo z vladno obliko. Kmet bi bil celó z vojaško diktaturo zadovoljen, ako bi se pod njo obdržala enakost meščanskih elementov. Vzdignil pa bi se proti omejitvi splošne volilne pravice, ko bi izročili le bogatašem volilno pravico ter izključili reveže iz ustave. Duh enakosti je pri Francozih na deželi močnejši, ko duh prostosti.“

„Havasovo izvestje“ trdi, da ima poročila iz Carjega grada, iz kterih je razvidno, da je pripravljena ***Turčija*** smatrati ruske predloge gledé Bolgarije kot svoje predloge, ter da jih bo predložila v potrjenje Avstriji, Italiji in Angliji. To pa neki radi tega, ker je Nemčija obljubila, da bo potem Turčijo podpirala. „Reuterjevo izvestje“ pa poroča, da Turčija sama ne bo predlagala velesilam, marveč svetovala Rusiji, da naj naznani državam svoj predlog, Turčija ga bo pa podpirala.

V južni ***Italiji*** razsaja hudo kolera. V Mesini na Siciliji je neki že nad sto bolnikov.

Iz Corka na ***Irskem*** se poroča: Dné 12. sept. prišel je poslanec O'Brien pred tukajšnjo sodišče; po prvem zaslišanji odvedli so ga v zapor.

Afganistanski emir je resno zbolel ter leži v svoji poletni palači v Paghmanu. Ejub kan potika se neki v Kilai-Salaru. —

Izvirni dopisi.

S Pohorja, 7. septembra. (Dodatki k opisu Dav. Trstenjakove slavnosti.) [Konec.] Pri narodni Petričevi hiši morali smo še počakati gostov, ki jih je vlak iz Maribora donesel in kteri še niso dospeli. Radi smo to storili ter se seznanjali med tem med seboj. Ko pa odločeni čas napoči, ter se prikažejo vrli „Sokoli“ s zastavo v spremstvu belo oblečenih deklic, hiteli smo vsi radostni v slavljenčevo stanovanje, čegar prostorna soba bila je za to pot pač premajhna, da bi mogla vse čestilče obseči. Delati smo morali toraj eden drugemu prostor, in jedva po bolezni okrevajoči starček, videč nas toliko pred seboj, bil je lahko ginjen, spominjaje se, kakó je bil pred petdesetimi leti skoraj sam in koliko pa vidi sedaj naslednjočih potomcev. Srečen sejalec semena, ki vidi takó obroditi svojo setev!

Med duhovitimi odgovori raznim deputacijam je pač vredno, da se omeni oni, ki ga je izgovoril deputaciji s Koroškega. „Povejte Koroščem“, rekel je, „da kralj Matjaž je vstal!“ Da, dvignil se je narod iz spanja nezavednosti, dvignil po njegovi zaslugi, in ako prihajajo deputacije sedaj iz krajev, kjer so nekdaj gospodarili volkovi in medvedje in zapustili si naslednikov v drugi obleki in drugem pomenu, bomo vendar zmagali tudi té, ako smo le pravi bojevalci Matijaževi, ako smo vsi, kar nas je — ljudjé! Vstal je kralj Matjaž, in bodimo zagotovljeni, da vstane tudi slovenski Korotan, samo treba osnovati narodno ognjišče tudi v Slovenjemgradci, od koder bi dobivali Korošci tudi od Štajarcev potrebne zaslombe.

Veselica na Lobejevem vrtu bila je v resnici velikanska. Oko gledalca lahko sicer mami, pa dosti manj od 2000 nas ni bilo. S ponosom je lahko izrekel g. govornik, da slovenskega naroda ne ugonobí nobena sila več! Obilno je bil zastopan tudi nežni spol, tako obilno, kakor doslej še nisem imel prilike videti, in mične Korošice, s klobuki na glavi, so samo gledale in gledale, ter smijaje se čudile. Bilo je vse prisrčno, odkrito; daleč drugače, nego se kaj podobnega vrší n. pr. v Mariboru, kjer so si vdeleženci na prostoru samem še „bratje“, na ulicah pa že povsem nepoznani tujci. Mično in navdušeno so se glasile slovenske pesmi, med njimi tudi dokaj narodnih. Pozno v noč tam ostajajoč, imel sem priliko slišati gorjance, ki so se naposled na trati prosto zabavali, da kaj takošnjega v Slovenjemgradci še ni bilo! Neki spremljevalec mi je potem celó rekel: „Šel sem tje in dosti zapravil, pa ni mi žal, bom mogel vsaj nekoč povedati svojemu sinu, kakó

---

taka, ki se s sedanjega stališča naravoslovnih véd nikakor ne dajo razložiti.

Tej sodbi morali so se podvreči, dasi neradi. Od tedaj ni nikomur več na misel prišlo, vodo z nova preiskovati.

Vendar še bolj jih je hotel Bog ponižati. Gori omenjeni Lasserre spisal je zgodovino Lurdskih prikazni in znamenitejših čudežev. Ta knjiga je naturaliste zopet vzdramila, začeli so proti Lurdskim čudežem pisati in rogoviliti. Tù sklene neki premožen Francoz, po imenu Artus, rogovileže na poseben način ugnati.

Pri državnem notarji v Parizu položi deset tisoč frankov v dar tistemu, ki bi prevzel nalogo dokazati, da sta vsaj dva ali trije izmed čudežev od Lasserre-ja popisanih neresnični. Druzih 5000 frankov pustil je, da se ž njimi poplačajo stroški preiskavanja. Da se sestavi komisija za to preiskavanje, določil je tri mesece časa. Zahteval je, da se v to komisijo pokličejo najimenitnejši učenjaki francoski, ki so bili večinoma udje raznih znanstvenih akademij; te je sam Artus iz vseh strok raznih véd imenoval, pridel jim glasovitega bogoslovca ter v komisijo povabil tudi nekega protestanta, ki si je bil veliko slavo pridobil s knjigo, spadajočo v vojaško stroko. To znamenito učenjaško stavo je Artus dal razglasiti po raznih časopisih po vsem Francoskem.

Vse je obmolknilo . . . Celo leto je Artus čakal, a dočakal ni niti komisije, niti junaka, ki bi si bil hotel zaslužiti lepo svotico deset tisoč frankov. Tedaj spiše Artus knjižico, v kteri razloži zgodovino imenitne stave in kako so se vsi odtegnili, ko je šlo za lep dobiček. To knjižico je poslal vsem udom francoske akademije, vredništvom liberalnih listov in drugim voditeljem novodôbnega brezverstva.

In Renan? Moral je vse to gledati in morda je tudi on prejel omenjeno knjižico, saj je ud francoske akademije. A tedaj je bil gotovo ugoden čas zahtevi, naj se Lurdski čudež opravičí pred njegovo komisijo . . .

Toda tudi on je molčal . . .

Ves Tvoj

Samotar.

je bilo takrat v Slovenjemgradci!“ Da, takó je prav, takó se vžiga ljubezen do domovine in zaslužnih môž živi plam!

Na griči proti sv. Uršuli so se poleg mnogobrojnih luči žarile tudi luči v podobi črk: D. T. — v dokaz, da je treba goreče in stanovitne ljubezni, da se doseže hvaležnost in slava, s kakoršno je obsipaval ta dan narod zaslužnega Davorina Trstenjaka, kteri žar je vzbujal gledalcu spomin onega žara v oblakih z napisom: „In hoc signo vinces!“

Da, treba je ljubezni goreče in požrtvovalne, ki vé, kaj ljubi in zakaj baš to ljubi. Bilo je sicer med nami tudi nekaj takih, kterim je slavnost naravnost smrdela, in sam sem čul jednega tacega mojemu prijatelju reči: „Man muss schauen nur an seine Interessen und an das Geschäft. Für Menschen ist es am besten, mit gar keiner Partei anzuknüpfen“. — Drugi njegov pristaš pa je dejal, da listi, kakor je „Mir“, „Slov. Gospodar“, „Südsteirische Post“, so „lauter Schmierblätter“. Kakor sem poizvedel, je bil to sluga narodnega zastopa, ki živí od slovenskih žuljev, pa ima vendar za Slovence kaj lepe čestitke. Kaj je v takošnjih okoliščinah za take najprimernejše, imel bi nam povedati že narodni ponos.

Noč je že razprostrla svoja krila in ura iz stolpa odbíla jednajsto, ko sem se napotil preko Pohorja nazaj v svoj zavičaj. Razne misli so mi sicer krožile po glavi, in nočni hlad je pomagal vse trezno prevdarjati. Doživenje mičnih ur vrstilo se je redoma pred očmi, posebno pa mi ni mogel iz spomina z dolgim trobojnim trakom opasan sinek g. dr. Jos. Vošnjaka, ki je z očetom vedno le slovenski govoril, kar mnogi, mnogi že odraslejši sinovi naših poslancev ne znajo in sploh — nočejo. Pa jih tudi k slavnosti ni bilo! Po njih dejanji jih bote spoznali! V mladostnih srcih treba res zgodaj vcepiti kál prave domovinske in človečanske ljubezni, in kakor ta deček, bili so mi prijetni tudi dojenci, ki so jih matere na prsih seboj prinesle, da sem dejal natihoma: To je to, kar sem tudi jaz hotel.

Slava g. slavljencu Trstenjaku! Dal Bog, da je zasejala njegova slavnost zopet obilno novega, plodnega semena!

Iz Varaždinskih Toplic, 10. sept. Zadnjega avgusta tukaj utihne kopališka godba in s tem preneha glavna kopališka dôba; krasni dnevi v začetku tega meseca pa so letos še vendar zadržali marsikterega gosta ter je do zdaj bilo precej živo. Včeraj je prišlo več visoke gospôde, ki so se vozili v Čakovec svojega kralja, našega svitlega cesarja gledat in so se nazaj gredé tukaj nekoliko časa mudili. Danes pa kar zaporedoma zapuščajo gostje Toplice, ker je po noči deževalo in postalo precej hladno. Kar še nas tukaj ostane, smo sami bolniki, kterim je od zdravnika odločen čas, kako dolgo da se imamo še kopati.

Za topliškega gosta je lepo vreme glavna reč, kajti le v lepem, toplem vremenu je kopanje prijetno in koristno, sicer pa se je lahko prehladiti in pokvariti. Letos je bilo vreme jako ugodno, toraj tudi obiskovanje toliko, da je bilo v dolgi vrsti let samo lani več gostov tukaj, kakor letos. Za kratek čas prihaja semkaj jako malo ljudi, večinoma so bolniki s protinom, s potrtimi udi, s kožnimi boleznimi in z boleznimi vsled prehlajenja. To je vzrok, da je vse le bolj za take bolnike vravnano in da zdravi najdejo tukaj premalo zabave in premalo „komforta“. Okolica je sicer lepa, park tudi obširen in lepo vrejen, vendar ker je malo ravnega sveta, morejo po teh potih hoditi le tisti, ki imajo ravne in zdrave noge. Zdaj pač kaže okolica žalostno lice, ker prve dni avgusta je tudi tukaj grozna toča vse sadeže oklestila, da je videti po polji, kakor bi bili kar na polji vse zmlatili. Pravijo, da je bila toča tako debela, kakor kurja jajca, hiše z opeko pokrite so morali vse z nova prekrivati, ker je bilo do polovice opeke potrte. Po drevji se še tudi zdaj poznajo sledovi toče.

Do 15. t. m. bomo zginili menda vsi sedanji gostje iz Toplic; poznej prihajajo še le posamezni bolniki, ki se morejo tudi po zimi kopati, ker se v hišah lahko kuri, hodniki so zaprti, kopelji pa so itak vroče, kakor jih kdo hoče imeti.

Domače novice.

(Vestnik šolske družbe sv. Cirila in Metoda. I. Izdalo in založilo vodstvo. V Ljubljani 1887. Tisk „Katoliške Tiskarne“.) Pod tem naslovom izšlo je te dni letošnje izvestje potrebne in koristne družbe. Popisana je kratko zgodovina njenega nastanka in razvoja. Prva velika skupščina se je vršila v Ljubljani dné 5. julija 1886. Druga velika skupščina je bila v Trstu 19. julija t. l. Vestnik ima na konci imenik podružnic, kterih je 64. Pokroviteljev ima družba 25, ustanovnikov 516, letnikov 2530, podpornikov 871, jednega častnega člana (msgr. And. Einspieler). Podružnice so nabrale doslej 11.334 gld. 28 kr.

(Umrl) je dné 9. t. m. na Staradi že dlje časa bolehni umirovljeni kurat, čast. gosp. Janez Pretnar, za vodenico. Rojen je bil v Breznici na Gorenjskem dné 16. februvarija 1841. l. Naj v miru počiva!

(Umrl) je v Zalogu pri Cerkljah umirovljeni župnik, č. g. J. Hiti, v 67. letu svoje starosti. Pogreb bo jutri dné 15. t. m. ob 9. uri zjutraj. Naj v miru počiva!

(O slovenskem vseučilišči) imajo liberalni Nemci jako čudne nazore. Eden izmed državnih poslancev piše o njej v „Münch. Allg. Ztg.“ jako neslano. Dotični pisač, o kterem trdijo, da sedí v poslaniški zbornici, kteremu bi bil pa bolj primeren prostor kje drugje, piše: „Slovenci ne zahtevajo vseučilišča zarad narodnega in mednarodnega učenostnega delovanja in ne, da bi si ž njim ustanovili mesto, kjer bi si gojili blage dušne smotre, za kterimi hité resnobni učenjaki neprestano ne oziraje se na navadno življenje, temveč zato naj se jim ustanovi vseučilišče, da se bo za njo skrivala slovenska kultura, ktere v resnici niti ni ne; da bode učenjaškim pritlikovcem mogoče na lesenih nogah hoditi, češ, le poglejte nas, kaki velikani smo učenosti, občudujte nas! Kaj bi ob takih okoliščinah narodu vseučilišče koristilo? Dozdevno in navidezno učenjaštvo bi množilo namesto pravega, narod bi trpel škodo v mnogem oziru, o napredku bi ne mogli govoriti. Zato se mora prijatelj drugih narodnosti s studom obrniti od takih bolehnih sanjarij!“ — Da, res! Mora se s studom obrniti vsakdo, toda ne od slovenskega naroda in njegovih vse hvale vrednih naporov, temveč od ljudi, ki tako nesramno, lažnjivo ter obrekovalno o nas pišejo, in če tudi sedé tisti v gospodski zbornici!

(O Kamniški železnici) ima „Tagespošta“ iz Ljubljane dopis, v kterem neki M. trdi, da Kamniška narodno-klerikalna stranka posredno deluje proti nakupu akcij za zgradbo omenjene železnice, češ, kaj boste ž njo, vsaj se ne bo izplačala. Dalje pa Kamniška gospôda tudi zaradi tega noče železnice, ker se bojí, da bi ji sicer Nemci poplavili mesto. Tudi slovenskim poslancem zasolil je M. jedno gorko, rekoč, da za to železnico niso imeli druzega, nego prazne besede; da nimajo pravega navdušenja za-njo, kaže pičla državna podpora. Ta železnica je — piše „Tagp.“ dalje — živ dokaz, kako bo z dolenjsko železnico, ktero je sicer poslanec Šuklje svojim volilcem obljubil, za ktero pa menda ne pojde proti vladi, vsaj tega ni nikjer obljubil. Toda to še ni največje hudo. Bolj nego za železnične zadeve, skrbé Kamniški odločevalni krogi za to, kako bi poslednje sledove nemštva zatrli. V mestnem otroškem vrtu se je vrtnarici strogo prepovedalo z otroci nemški govoriti, če prav bi bili nekteri uradniki to radi imeli zaradi svojih otrok. Za nemški pouk v ljudski šoli se nihče ne briga kaj prida in to že zaradi tega ne, da bi se ne zameril okrajnemu šolskemu nadzorniku Žumru (recte Sommer, einer deutschen Colonie entstammend und früher deutschliberal). Tako se bo nekdaj nemški Kamnik kmalo spremenil v slovensko mesto, kakor je že slovenska njegova nekdaj nemška bližnja okolica. To je opomin za Tržič in pa tudi za Fužine (Weissenfels), edina dva še nemška kraja na Gorenjskem. Fužine jeli so že nekaj let semkaj na ta način poslovenjevati, da kljubu ugovoru faranov ondi župnik slovenski besedo božjo oznanuje. To je že stara pot, po kteri se na Kranjskem nemške vasi poslovenjujejo. Poslednja med temi je bila Sorica. Šola v Fužinah je dandanes še nemška, v Tržiču pa že utrakvistska. Če se pa posreči nemškega učitelja v Fužinah namestiti s slovenskim, kar se menda že namerava, potem je temu čisto nemškemu gorenjskemu kraju do poslednjega posla osoda že določena. — Tako toži „Tagespost“, pač smešno.

(Izpred porotnega sodišča.) V ponedeljek je bil pred porotno obravnavo zatožen hudodelstva spolnega posilenja 56letni čevljar iz Lipnice pri Radovljici Janez Berce. V tajni obravnavi so ga porotniki krivim spoznali, in obsojen je bil na 3 leta težke ječe. — Popoludne stal je pred sodiščem mesarski pomočnik Miha Zajc zaradi uboja. Dné 29. junija pride zatoženec pijan domov, začnè se prepirati z ženo, zgrabi cilinder od svetilnice in udari ž njim ženo po vratu, prereže jej žilo, da je kmalu potem umrla. Porotniki so ga jednoglasno proglasili krivim in sodišče ga je obsodilo na 7 let težke ječe, poostrene s postom vsak mesec in s samotnim zaporom vsako leto na dan zločina. — Pri včerajšnji porotni obravnavi je bil zatožen 22letni hlapec Matija Jager zaradi hudodelstva uboja. Zatoženec je dné 17. julija na Golem v Ljubljanski okolici sunil z nožem Jan. Zapotnika v vrat s toliko silo, da je slednji drugi dan umrl. Sodišče ga je obsodilo na 4 leta težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem. — Pri drugi obravnavi je bila zatožena dekla Marija Polski zaradi detomora. Obsodili so jo na 4 mesece težke ječe zaradi prestopka zoper varnost življenja.

(V Žužemberku) se je ustanovila podružnica sv. Cirila in Metoda „za Žužemberk in okolico“, ki šteje okoli 40 udov, med njimi 6 ustanovnikov. Prvomestnikom je izvoljen g. Viktor Rosina, c. kr. notar v Žužemberku; njega namestnikom g. Ignacij Kaučič, župnik na Zagracu; tajnikom g. Jožef Rohrmann, not. koncipijent; njega nametsnikom g. Franc Koncilija, vodja čveterorazrednice v Žužemberku, in blagajnikom g. Janez Zorc, trgovec v Žužemberku.

(Volitev) v okrajni šolski svèt so imeli te dni v Slovenji Bistrici. Izvoljenih je bilo petero zastopnikov — vsi nemškoliberalne barve. Slovenci so propadli za tri glasove.

(Nesrečni pastir.) Iz Maribora se nam poroča 12. t. m.: Sedemnajstletni pastir Ožbalt Kuči služil je v Dravski dolini blizo sv. Ožbalta pri gospodarji M. Sabatiji. Predvčerajšnjim našli so ga na paši v hosti mrtvega. Z učiteljevim sinom bila sta nekoliko časa skupaj, Ožbe pri svojih kravah, učiteljev sin je pa domačo kozo ondi mimo prignal in je pri tej priliki Ožbetu potožil, da je nožič zgubil. Nekoliko časa sta ga oba iskala. Ker ga pa le nista našla, odpravi se učiteljev sin s kozo domov, Ožbe je ostal pa še pri kravah. Bržkone je Ožbe kasneje nožič še sam iskal in ga tudi našel ter je z odprtim za živino postopal. Pri tem se je moral izpodtakniti in se v meča vbosti, kajti ko so ga našli mrtvega, ležal je nožič poleg njega, Ožbe pa je imel na nogi arterijo prerezano, iz ktere mu je kri odtekla.

(V deželni zbor koroški) izvoljen je bil v mestni skupini Št. Vid in Feldkirchen Šentviški župan dr. Prettner.

(Pravda proti dr. D. Starčeviću) je bila včeraj dopoludne končana. Dr. D. Starčević je obsojen na šest let težke ječe zaradi goljufije. Dr. Ivan Starčević je obsojen na dve leti težke ječe zaradi sokrivde. Oba zgubita doktorski naslov in pravico odvetništva.

(Razpis dobave.) C. kr. poveljništvo pomorskega arzenala razpisuje dobavo desek in tramičev iz smrekovine in mecesnovine, olivnega in lanenega olja ter loja za c. kr. pomorski arzenal in za c. kr. ravnateljstvo stavb na kopnem in morji v Pulji za l. 1888. Ponudbena obravnava o priposlanih zapečatenih ponudbah bode dné 17. septembra l. 1887. ob 4. uri popoludne pri c. kr. poveljništvu pomorskega arzenala v Pulji. Natančnejši pogoji in ponudbeni obrazci se zvedó pri trgovinski in obrtni zbornici v Ljubljani.

(Bosna in njeni studenci.) Dunajski zdravnik profesor dr. Ludwig, ki je ob enem načelnik medicinskega laboratorija v bolnišnici, bil je meseca avgusta od 14. do 29. v Bosni, kjer je ogledaval razne kiseljake in zdravilne studence ondašnje. Preiskaval je vrelce po okrajih Srebrenica, Kladanj in Žepče. V Srebreniškem okraji našel je studence, ki imajo arzen in železo v sebi, in sicer v toliki meri, kakor sloveči železnjaki v Leviku na Tirolskem. V Olovem v Kladanjskem okraji so ljudje trdili, da imajo jodove kopeli. Dr. Ludwig jih je preiskal in rekel, da jih nimajo. Pri Žepčah našel je studenec, kterega so Bošnjaki nazivali „strupenega“ in to po pravici, kajti dr. Ludwig je konstatoval, da iz

njega izpuhteva ogljenčeva kislina, ki je strup našemu telesu, ako se v obilni meri povžije. Čista ogljenčeva kislina izpuhteva iz tistega vira. Blizo Leskovice v Žepiškem okraji zasledil je jako izvrsten kiseljak. Iz vsakega vrelca, kolikor jih je ogledal, vzel je nekaj steklenic vodé s saboj, da jo kemično preišče in natančneje o nji sporoča. Sploh bomo iz njegovega peresa kmalo čitali jako zanimive reči o bosniških vrelcih in njihovi zdravilni moči.

Razne reči.

— Izvrstni laški slikar Salvator Roza, umrl 1673, bil je tudi pesnik in dober igralec na glasoviru. Nekega dné obišče prijatelj umetnika in dobi ga ravno sedečega pri glasoviru, ki je prosto po svoji domišljiji prav dobro in spretno igral. Glasovir bil je pa zeló star in polomljen. Prijatelj se zaradi tega ponorčuje iz njega. „Tako imeniten slikar in vešč glasbar pa tako malo vreden, nehvaležen inštrument! Saj nobeden še dva goldinarja ne bo dal za to polomljeno škatljo.“ — „Kaj, dva goldinarja za moj glasovir!“ razžaljen odgovori Roza, „za 1000 cekinov ga lahko prodam, če le hočem“. — „Sem pač radoveden, kdo bo za to staro šaro toliko svoto odštel.“ Slikar pa popusti glasovir, vzame v roke barve in čopič, ter začnè hitro le z njemu lastno spretnostjo po vrhu glasovira slikati. Napravil je v kratkem času vpričo navzočega prijatelja krasno sliko, predstavljajočo prizor iz narave. Ne dolgo potem je res kupil bogat prijatelj slikarij glasovirjev pokrov za 1000 cekinov, in ker se ta ni mogel brez škode lepo ločiti od instrumenta, je vzel ves glasovir kupec seboj.

— Kaj se vse pozabi in kaj ne. Pruski kralj Friderik II. jezdil je enkrat z obilnim spremstvom na ogled. Hotel je natanko vedeti, kje se drži sovražnik in kakov je svet na okoli. Potoma bi si bil rad nekaj opazovanj zapisal. Ustavi konja, vzame listnico iz žepa, a svinčnika ni zraven. Obrne se do svojih generalov, naj mu kteri za trenutek posodi svinčnik. Mala prošnja je bila to, a veliko zadrego je napravila. Ne eden generalov nima svinčnika pri sebi in Friderik je prisiljen svoja opazovanja zapisati si za ušesa, t. j. vtisniti si jih v spomin. Kaj pa, da je pri daljnem jahanji marsiktera grenka beseda prišla iz kraljevih ust, kako maloskrbne in malomarne vojskovodje da ima, ker celó svinčnik pozabijo doma. Na zadnje pa vendar kralj vtrujen umolkne, in ko ga hudo žeja, zapové svojemu strežaju, naj odpré steklenico vina, ktero nosi seboj. Pa kako to malo povelje zdaj strežaja popari. Steklenico dobrega vina nosi pač seboj, pa odmašiti jo ne more, čepovlak pozabil je doma. „Gospodje, obrne se Friderik sedaj bolj prijazno do generalov, morda ima kdo po naključji kakega mačka, da steklenico odpremo?“ — Sedem rok poseže v žep, in sedem čepovlakov se pokaže na dan. Toraj svinčnik so vsi pozabili vzeti seboj, orodja steklenico odpirati pa nobeden. Friderik se pomenljivo nasmeja, ker vidi, kake tiče ima v svojem spremstvu.

— Komu je zdravnik podoben. Znani zdravnik in pisatelj „Makrobiotike“ Hufeland obiskaval je dalj časa bolnega kneza, pa na zadnje vendar še ni mogel spoznati, kje bolezen tiči. Ko to tudi knezu razodene, zavrne ga bolnik nejevoljen: „Saj vendar vi, ki ste toliko pisali o zdravji in dolgem življenji, boste vedeli za vse bolezni in jih znali tudi odstraniti.“ — „Motite se, in temu tako! Glejte zdravnik je podoben ponočnemu čuvaju. Ta zná in vé za vse ulice v mestu in vendar ne vé, kaj se vse v posameznih hišah godi.“

Narodno gospodarstvo.

Koliko smo pridelali v državi?

Začnimo z najplemenitejšim žitom, s pšenico. Na Ogerskem so imeli ž njo posejanega 2,886.266 hektarjev in so jo pridelali $9^1/_2$ milijona hektolitrov čez navadni srednji pridelek. V tostranski t. j. v naši polovici države smo imeli s pšenico obsejanih 1,181.775 hektarjev polja in smo je pridelali $2^1/_4$ milijona hektl. več, nego v sredneje dobrih letinah. Sploh se je v obeh polovicah kakih 12 milijonov hektl. pšenice letos več pridelalo, kakor so jo nam dajale marsikake srednje letine.

Rži so Ogri vsejali na 1,396.954 hektarjev in se je tudi še precej obnesla, če prav ne takó, kakor pšenica. Pridelalo se je je več nego v srednjih letinah za 1 milijon hektl. Zorela rž ni vsa enako. Marsikje jo je priganjala suša in to se sedaj na zrnji pozná: lahko je in debelo-luskasto. Vendar je pa lepega zrnja z drobno kožico več. Tostran Litave je rž rastla na 2,006.102 hektarjev, kjer smo je tudi okoli milijon hektl. več pridelali, kakor v kaki srednji letini. Kar jo je pri nas zrastlo, je lepega, ostrega in krepkega, polnega zrnja. V celi državi je imamo več mimo srednjedobrih letin okoli 2 milijona hektl.

Ječmena so na Ogerskem 1,086.442 hektarjev zorali in so ga za kaka $2^1/_2$ milijona hektl. več pridelali, kakor bi ga jim bila naklonila srednja letina. Barve, pravijo, da je izvrstne, zrna pa ne posebnega. Pri nas smo ga vsejali na 1,118.000 hektarjev, pridelali pa za cel milijon hektl. več, kakor sicer v srednjih letinah. Pridelek po naših krajih bi bil tudi tù in tam lahko boljši, če bi ne bil dežja pogrešal. V skupni državi ga imamo vendar le kakih $3^1/_2$ milijona hektl. več, kakor bi ga bili v srednji letini dobili.

Ovsa so imeli Ogri 1,174.095 hektarjev vsejanega in so ga blizo $^3/_4$ milijona hektl. čez srednji pridelek dobili. Pridelek je piškave vrednosti gledé zrnja, pač pa lep na barvo. Teža je jako pičla. Pri nas so obsejali ž njim 1,868.144 hektarjev, na kterih so ga naželi skoraj $2^1/_2$ milijona hektl. manj, kakor v srednji letini. Barve je sploh prijetne, zrna pa silno različnega. V skupni državi imamo toraj letos tega pridelka blizo 2 milijona hektl. manj, kakor sicer. Kdor bi ga sedaj-le nakupil in spomladi prodajal, bi vtegnil terno zadeti.

Koruze se nadjajo na Ogerskem srednjo mero, pri nas po Štajarskem, Koroškem in Tirolih še precej, drugod bo pa škrpelo.

Krompir kaže pod ogersko krono slabo, pri nas pa zlasti po Štajarskem, Koroškem in Tirolskem vendar še nekaj, na Češkem in po Moravi pa ne.

Fižola in sočivja sploh po ogerskih deželah letos ne bo kaj prida, po naši državi pa srednjo mero.

Telegrami.

Praga, 13. septembra. Pri volitvah trgovinske zbornice v deželni zbor niso bili navzoči nemški člani; izvoljeni so bili kandidati češke stranke. — V mestnih skupinah so so izvoljeni vsi kandidati nemškega osrednjega volilnega odbora, le v Wildsteinu je zmagal samostalni kandidat. Udeležba pri volitvah je bila slaba.

Zagreb, 13, septembra. V saboru pričela se je včeraj adresna debata. Stranka prava predložila je protinačrt. Zmerna opozicija ni dobila dovolj podpore za svoj protipredlog.

Stettin, 14. septembra. Cesar odpotoval je h kornim vajam.

Sofija, 14. septembra. „Narodna volja“ ostro napada program Karavelova in pravi, da v resnici namerava nov državen prevrat, novo hudodelstvo. Karavelov je bil neki s sedmimi osebami, mej njimi prejšnji vojni minister Nikiforov, v obkoljeni hiši ter jim je branil, da niso streljali na napadnike.

Dopisnica vredništva.

Gospodu pritožecalcu gledé dopisa „Iz Ormoža“: Obžalujemo, da so se v dotičnem dopisu v št. 203 „Slovenca“ vtihotapili nekteri neljubi izrazi.

Umrli so:

11. septembra. Marija Fajgel, gostija, 74 let, Karolinska zemlja št. 8, spridenje jeter.

V bolnišnici:

10. septembra. Jurij Jurjovčič, gostija, 52 let, oslabljenje moči

11. septembra. Helena Marn, hišna, 45 let, jetika. — Mihael Černe, gostač, 65 let, jetika.

Tuji.

12. se tembra.

Pri *Maliču:* H. Bristove, zasebnik, s soprogo, iz Anglije. — H. Ruvarac, duhovnik, iz Turčije. — Kump in Klekner, trgovca, z Dunaja. — M. Jaklitsch, knjigovodja, s Štajarskega. — B. Eisl, potovalec, iz Gradca. — J. Obergföll, profesor, iz Kočevja. — Hauff, poštar, z družino, iz Kočevja. — J. Murgel, soproga uradnika, iz Kranja. — F. Serdinič, profesor, iz Kranja. — Jombart, veleposestnik, od Zvikova. — E. Karafial, trgovec, iz Trsta — J. Malesevič, dijak, iz Dobrovnika. — K. Petermandel, posestnica, iz Gorice.

Pri *Slonu:* S. Fentini, posestnik, iz Grške. — Behaker, Wisemann in Lenk, trgovci, z Dunaja. — J. Granšar, zasebnik, iz Solnograda. — S. Adler, zasebnik, s Češkega. — E. Skubic, zasebnik, iz Gradca. — J. Lengyel, trgovec, iz Ogerskega. — M. in O. Stern, Heumer, Mallin, Havanitzky, zasebniki, iz Zagreba. — F. Brus, kr. nadlogar, z družino, iz Slavonije. — Schlagenhaufer, soproga nadzornika, iz Beljaka. — A. Riedl, posestnik, s soprogo, iz Kočevja. — F. Raiharek, trgovec, iz Tržiča. — Kraus, Pegan, Graenham, zasebniki, iz Trsta. — Smola in Kogej, trgovca, iz Postojine.

Pri *Južnem kolodvoru:* A. Schröder, trgovec, iz Trsta. — J. Juljanovich, trgovec, iz Serajeva. — M. Planko, hči posestnika, od Gomilskega.

Pri *Virantu:* M. Premrau, posestnik, z Ubelskega. — Gramposchen in Černe, posestnika, z Vrhnike. — M. Gabrojna, posestnik, iz Unca. — B. Kosec, župnik, od Št. Kocijana. — Zore, Loos, zasebnika, iz Šmarija.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje: zrakomera v mm	Stanje: toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
13	7. u. zjut.	731·81	+11·4	sl. vzh.	megla	3·30 dež
	2. u. pop.	731·00	+22·0	sl. jzap.	del jasno	
	9. u. zveč.	732·08	+15·0	sl. jzap.	„	

Zjutraj megla, čez dan nekoliko oblačno, zvečer skoraj jasno, po noči dež. Srednja temperatura 16·1° C., za 1·8° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

14. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 25 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 65 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta . . .	112 „ 90 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 15 „
Akcije avstr.-ogerske banke	884 „ — „
Kreditne akcije	282 „ 50 „
London	125 „ 90 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ $94^1/_2$ „
Cesarski cekini	5 „ 91 „
Nemške marke	61 „ $47^1/_2$ „

Tržne cene

dné 14. septembra t. l.

		gl.	kr.			gl.	kr.
Pšenica,	hktl.	5	85	Špeh povojen,	kgr.	—	64
Rež,	„	4	39	Surovo maslo,	„	—	90
Ječmen,	„	3	25	Jajce, jedno	„	—	3
Oves,	„	2	60	Mleko, liter		—	8
Ajda,	„	4	55	Goveje meso,	kgr.	—	64
Proso,	„	4	06	Telečje	„ „	—	52
Koruza,	„	4	55	Svinjsko	„ „	—	60
Krompir,	„	2	41	Koštrunovo	„ „	—	36
Leča,	„	11	—	Pišanec		—	45
Grah,	„	12	—	Golob		—	18
Fižol,	„	10	—	Seno,	100 kgr.	2	05
Maslo,	kgr.	1	—	Slama,	„ „	1	69
Mast,	„	—	66	Drva trda,	4 □ mtr.	6	40
Špeh svež,	„	—	60	„ mehka,	„ „	4	10

M. Gerber

c. kr. zaloga šolskih knjig, pisalnega in risalnega orodja, zaloga in kupčija s papirjem

v Ljubljani (1)

poleg zvezdnega drevoreda št. 14 (nova)

priporoča

ljudske šolske knjige

za 1887/88 l.,

kakor tudi vse v šolsko stroko spadajoče stvari, in sicer:

Greiner-jeve in **Pokorny-jeve, Grubbauer-jeve** in **Musil-ove pisne zvezke** in **vsakoršne risalne zvezke, peresa, držaje.** Razne **tinte: črno, rudečo, modro, zeleno** in **zlato. Svinčnike:** Hartmuth-ove, Faber-jeve in Austria-Pencils. **Elastične tablice, ploščice v lesenih okvirjih, črtala, gumije,** razne **peresnice, barvnice** in **čopiče, zavitke, vpisne knjige, načrtane** in **nenačrtane,** razne velikosti in debelosti. **Patentovane deske za risanje** s primernimi **linijali, deske za risanje, risarska ravnila (linijali)** in vsakovrstno **risarsko orodje,** kakor tudi **kotoméri** različne velikosti. **Bloki za risanje** v navadni velikosti in trdnosti. **Papir za risanje, risarsko oglje, kreda, prilepni žrebljički, tuši, brisala, tehniške barve, papir** in **platno za pavziranje, slikarske palete, prenašalci** (ogloméri), **šolske torbice za knjige, žepni tintniki, papir za note** in **mape za muzikalije** itd.

Málenčev sirup, koji se z parom zgoščuje in kuha, je popolnoma čist, ter se izdeluje iz najlepših, **duhlečih kranjskih górskih málenc.** Ta sok se ne pokvari veliko let in ohrani vedno svojo krepko vonjavo in naravno barvo, ako se ga hrani v steklenicah, ležečih na hladnem. Prodaja se v **stekl. po 1 kilogr. 80 kr. — 10 stekl. 7·50 gl. Manjša steklenica veljá 40 kr.** Naročuje se v **lekarni Piccoli-jevi na Dunajski cesti v Ljubljani,** in se z obratno pošto točno in vestno razpošilja proti povzetji ali predplačilu zneska. (8)

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V **Novomesto** vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V **Lukovco** preko Domžal vsak dan ob $^1/_2$7 zjutraj.

V **Kočevje** preko Velikih Lašič vsak dan ob $^1/_2$7 zjutraj.

V **Kamnik** vsak dan ob $^1/_2$5 popoludne poleti, ob 3 pozimi.

V **Polhov Gradec** in na **Dobrovo** vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob $^1/_2$5 popoludne poleti, ob 2 pozimi.

Na **Ig** ob $^1/_2$5 popoludne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz **Novega mesta** vsak dan ob 2 popoludne.

Iz **Lukovce** vsak dan ob 4. uri 15 min. popoludne.

Iz **Kočevja** vsak dan ob 6. uri 20 min. popoludne.

Iz **Iga** vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz **Kamnika** vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoludne.

Iz **Polh. Gradca** in **Dobrove** vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoludne.

Izdajatel in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.